

Φύλλο Σαββάτου
 05 - 08 - 2006

ελλάδα

Η σιωπηρή πλειοψηφία

Του ΛΟΥΚΑ ΒΛΑΧΟΥ*

Θα ήθελα να σας διηγηθώ μια φανταστική ιστορία που τη δημιούργησαν πολλά πραγματικά ακούσματα και συζητήσεις που είχα τα τελευταία είκοσι χρόνια που δουλεύω στο πανεπιστήμιο. Η ιστορία αναδεικνύει πώς μια μερίδα της κοινωνίας μας αντιλαμβάνεται το πανεπιστήμιο και τον ρόλο του, αλλά και πώς σιωπηρά παρεμβαίνει στη λειτουργία του.

Τρεις φορές τηλεφώνησε από το πρωί η μητέρα του Ασπασία και πάντα το ίδιο τροπάριο: «Νίκο, παιδί μου, ξέρεις με πόσους αγώνες σε φέραμε μέχρι εδώ, σε παρακαλώ, εσύ μείνε μακριά από όλα...». Ο Νίκος, άξιο τέκνο δύο δημοσίων υπαλλήλων, του Δημήτρη και της Ασπασίας, δεν έβγαλε άχνα όλον αυτόν τον καιρό. Από την τηλεόραση και το Διαδίκτυο παρακολουθεί τις εξελίξεις και ας είναι «αιώνιος φοιτητής» και ας έχει κοπεί στη Γενική Φυσική Ι του πρώτου έτους πέντε φορές. Αν τελικά τα μέτρα εφαρμοστούν για όλους, θα την έχει άσχημα. Ο Νίκος ποτέ δεν συμπάθησε τη Φυσική. Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Υπολογιστών ήθελε να σπουδάσει, αλλά το είχε δηλώσει στους γονείς του: «Αν θέλετε να σπουδάσω, το τμήμα που τελικά θα επιλέξω πρέπει να είναι στη Θεσσαλονίκη». Θα μπορούσε να σπουδάσει Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Υπολογιστών στην Πάτρα, αλλά ούτε που το σκεφτόταν. Ο πατέρας του δεν του είχε χαλάσει ποτέ το χατίρι. «Μπες εσύ στο πανεπιστήμιο και σπούδασε ό,τι θέλεις». Ξεπούλησαν ένα χωραφάκι που είχε πάρει προίκα η Ασπασία και με την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων τού πήραν αμέσως αυτοκίνητο. Ήταν της μόδας τελευταία στη Δράμα να κάνουν ένα «μικρό» δωράκι στα παιδιά όταν μπουν στο πανεπιστήμιο. Η κοινωνικοποίηση και η ξεκούραση που χρειάζεται το κάθε παιδί που δουλεύει σκληρά για πολλά χρόνια κλεισμένο στον εαυτό του για να μπει στο πανεπιστήμιο και ο σημαντικός ρόλος των δημοσίων σχέσεων για μια πετυχημένη καριέρα ήταν αρκετά επιχειρήματα για να τους αναγκάσουν να επωμισθούν αυτό το σοβαρό οικονομικό βάρος.

ΣΤΗΛΕΣ

- [ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ](#)
- [ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ](#)
- [ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ](#)
- [Ο ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΗΛΩΝ](#)
- [ΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΓΡΑΦΟΥΝ...](#)

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ

[Αναζήτηση](#)

Με ημερομηνία

[Επιλέξτε] ▼

ή [Συμπληρώστ] ▼

Αποστολή

[Τεύχη Βιβλιοθήκης](#)

[Φάκελοι Σαββάτου](#)

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

- [Ταυτότητα](#)
- [Εκδόσεις](#)
- [Αρχείο](#)
- [Διάφορα](#)
- [Επικοινωνία](#)

[ΕΛΛΑΔΑ](#)
[με μια ματιά](#)

[Ασοι ο](#)

[Λίβανος: Μ](#)
[Δελφών π](#)
[πολιτική π](#)

[Η](#)
[σ](#)

[Ένα κόμμα](#)

[Η διάλυ](#)
[πρωταρχικό](#)

[Το κλίμα μ](#)
[τότε που](#)

Με αυτοκίνητο και γκαρσονιέρα σε ρετιρέ νεόκτιστης οικοδομής, στην Τριανδρία, βρέθηκε ο Νίκος από το πρώτο έτος και έκανε καλή χρήση και των δύο. Στη σχολή πήγε ελάχιστες φορές τα δύο πρώτα χρόνια. Τώρα είναι στο έκτο έτος και χρωστάει είκοσι πέντε μαθήματα. Με τους ρυθμούς που περνάει μαθήματα, θέλει τουλάχιστον άλλα δύο χρόνια για να ξεμπερδέψει. Όλα αυτά που συζητάνε στις συνελεύσεις τον άγγιζαν και γι' αυτό πήγε στη συνέλευση, ψήφισε «όχι σε όλα» και κυρίως «να» στην κατάληψη. Στην πορεία δεν πήγε και δεν ήθελε να έχει καμιά σχέση με τους «νταήδες» που έκαναν κουμάντο αυτές τις μέρες στο τμήμα. Ο πατέρας του Δημήτρης είναι ένας εξαιρετος άνθρωπος, εργατικός, ολιγόλογος και μετρημένος στα λόγια του. Είχε όμως μια αρχή στη ζωή του: Δεν μιλούσε ποτέ για πολιτικά και συνδικαλιστικά θέματα ούτε με τους κοντινούς του φίλους. Στο σπίτι, μπροστά στην τηλεόραση, τα έσερνε σε όλους. Πριν από λίγες μέρες μιλούσαν δύο πολιτικοί στην τηλεόραση και φώναζε «Γουρούνια, μας καταστρέψατε... να κοπεί το χέρι μου αν σας ξαναψηφίσω...». Στο τέλος της συζήτησης εμφανίστηκε ένας καθηγητής πανεπιστημίου στο «παράθυρο» της εκπομπής. Μόλις τον είδε, ο Δημήτρης άφρισε: «Αγράμματοι, ανίδεοι, τεμπέληδες... καταστρέψατε τα παιδιά μας». Ο Νίκος τον ρώτησε κάποτε: «Γιατί όταν έχουμε κόσμο δεν λες ποτέ τις απόψεις σου και τα βγάζεις όλα μπροστά στην τηλεόραση;», η απάντηση ήταν κοφτή και σύντομη: «Νίκο, παιδί μου, ο θεός σου είχε άποψη και κατέστρεψε την οικογένειά του, από νησί σε νησί τον γυρίζανε...». Ακουγε τα ίδια και από τους παππούδες του και ο Νίκος πίστευε ότι η «σιωπή» στα πολιτικά θέματα είχε πλέον φωλιάσει στο DNA του. Ο πατέρας του συχνά έλεγε: «Ένα μπάχαλο είναι αυτός ο τόπος, μόνο το σπίτι σου και την οικογένειά σου να κοιτάς». Με αυτά και με άλλα, ο Νίκος αφομοίωσε την παροιμία «Η σιωπή είναι χρυσός».

Από τότε που μπήκε ο Νίκος στο Φυσικό, οι γονείς του τον είχαν φάει... «Να πας να συναντήσεις τον Αδάμ... Ο Αδάμ ήταν επίσης από τη Δράμα, είχε κάνει λαμπρές σπουδές στην Αμερική. Είναι τώρα επίκουρος καθηγητής στον Τομέα των Ηλεκτρονικών του Τμήματος Φυσικής. Φέτος, μετά από τόσα χρόνια που ήταν φοιτητής στο Φυσικό, πήγε για πρώτη φορά να του μιλήσει και του ζήτησε να κάνει πτυχιακή εργασία μαζί του. Εκείνος δέχτηκε. Πρόσφατα είχε μερικά νέα αποτελέσματα στην πτυχιακή του εργασία και ήθελε να τα δείξει στον καθηγητή του. Ο Αδάμ του ζήτησε να συναντηθούν στο καφενείο του Χατζή στην Καμάρα. Εκεί μετέφερε τελικά το «γραφείο» του τις μέρες της κατάληψης.

Υστερα από τις πρώτες κουβέντες για την πτυχιακή, η κουβέντα στράφηκε προς τις απεργίες των καθηγητών και τις καταλήψεις. Ο Αδάμ τού είπε εμπιστευτικά ότι σιχαίνεται τον συνδικαλισμό, «όλοι αυτοί οι συνδικαλιστές της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού (ΠΟΣΔΕΠ) είναι αγράμματοι και έχουν

[Η ίδρυση
\(Αύγουστο](#)

[Η ΕΛΑ, το Γ](#)

[Τα νέα καθή
το Βίτο](#)

[αναμετρήσε](#)

[Ιρανός σε
δύο ώρ](#)

[Βαρυπ](#)

[Υπο
σ
αποκατ
Κο](#)

[Πού διορίζ
εκπαιδ](#)

[Πού διορίζ
εκπαιδ](#)

[Πού διορίζ
εκπαιδ](#)

[Πού διορίζ
εκπαιδ](#)

χρόνια να δημοσιεύσουν επιστημονικές εργασίες. Είναι καμιά εκατοστή και μιλάνε σαν να εκπροσωπούν όλη την Ελλάδα...».

Ο Νίκος δεν βάσταζε και, επειδή του είχε δώσει το θάρρος, τον ρώτησε. «Εσείς ψηφίσατε στις εκλογές της ΠΟΣΔΕΠ;». «Σιχαίνομαι τον συνδικαλισμό και ιδιαίτερα τους συνδικαλιστές... της ΠΟΣΔΕΠ, αυτοί μόνο για την πολιτική ενδιαφέρονται, σε λίγο θα βάλουν υποψηφιότητα για βουλευτές και νομάρχες, δεν είδες τι έκανε ο Βούγιας, ο Βενιζέλος και πολλοί άλλοι. Εμειναν για λίγο στο πανεπιστήμιο, μετά στον συνδικαλισμό και μετά... Εμένα μόνο η έρευνα και η διδασκαλία με ενδιαφέρει. Δεν έχω άλλες φιλοδοξίες». Του ζήτησε να τελειώνουν γρήγορα, γιατί τον Οκτώβριο σκέφτεται να φύγει για έξι μήνες με άδεια «με έχουν καλέσει στο MIT για μια συνεργασία και το φθινόπωρο προβλέπω να αγριεύουν τα πράγματα, έχω και δύο εκλογές ακόμα μπροστά μου και δεν θέλω να εκτεθώ». Ο Νίκος ρώτησε τον πατέρα του: «Τι θα λέγατε να έκανα ένα μέρος της πτυχιακής εργασίας μου στη Φινλανδία με τα προγράμματα ανταλλαγών; Μου το πρότεινε ο Αδάμ».

Ο Δημήτρης κόντεψε να πάθει συγκοπή, αλλά κρατήθηκε και του είπε ήρεμα: «Νίκο, παιδί μου, κάνε ό,τι νομίζεις εσύ, ό,τι είναι για το καλό σου. Πάντως, εγώ έχω σχέδια για σένα.... Όπως ξέρεις, το πάνω σπίτι, όταν τελειώσεις με το καλό, είναι δικό σου. Εχω μιλήσει με κάτι φίλους που είχα στον στρατό και είναι τώρα σε υψηλές κυβερνητικές θέσεις. Μου είπαν να τους ενημερώσω όταν τελειώνεις και θα σε βοηθήσουν να βρεις μια θέση στο Δημόσιο». Ο Νίκος είχε καταλάβει ότι ο πατέρας του τον προόριζε και για την κόρη του φίλου του Αποστόλη, μεγαλοδικηγόρου στη Δράμα. Για όλα αυτά τα σχέδια του πατέρα του δεν είχε καμία αντίρρηση, ίσα ίσα τον ανακούφιζαν μέσα στο γενικότερο κλίμα της ανεργίας που ακούει από τους συμφοιτητές του. Ένας λόγος που δεν τον πίεζε ο Δημήτρης τον Νίκο να τελειώσει τις σπουδές του ήταν και το ότι δεν είχε τακτοποιήσει τίποτα ακόμα από τα παραπάνω.

Οι προτάσεις για τα ΑΕΙ των «σοφών», των επιτροπών του υπουργείου και άλλων μελετητών πιστεύω ότι προσπαθούν, με ειλικρίνεια και αγωνία, να λύσουν το εξής πρόβλημα: «Ποιες διαρθρωτικές αλλαγές πρέπει να γίνουν στη χώρα μας ώστε τα επόμενα χρόνια τα πτυχία των ΑΕΙ να μην υποβαθμιστούν απέναντι στα ευρωπαϊκά; Πώς το πανεπιστήμιο θα αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας, ιδιαίτερα τώρα που μπήκαμε στον αιώνα της κοινωνίας της γνώσης; Στα ΑΕΙ πρέπει να γίνουν οι επενδύσεις, αλλά παράλληλα και να υπάρξει κοινωνικός έλεγχος και αξιολόγηση ώστε να μην είναι απλά κέντρα ανάπτυξης της περιφέρειας, εξεταστικά κέντρα και χώρος στάθμευσης ανέργων».

Ο Νίκος ρώτησε τον πατέρα του αν η υποβάθμιση των πτυχίων και του

[Πού διορίζεται ο εκπαιδευτικός;](#)

[Η σιωπηρή...](#)

[Ναυμ...](#)

[Αυξάνονται οι...](#)

[Λόγος κο...](#)

ΔΙΚΗ 17Ν -

• Τ

πανεπιστημίου τον απασχολεί. Η απάντηση που πήρε ήταν αποκαλυπτική: «Αγόρι μου, αν οι Ευρωπαίοι συνεχίσουν να μας στέλνουν τα προγράμματα ανάπτυξης, καλή τους ώρα, δεν χρειαζόμαστε τίποτα άλλο... για τα επόμενα χρόνια. Εμείς δεν σκοπεύουμε να στέλνουμε τα παιδιά μας να δουλέψουν για τους κουτόφραγκους... Και αν φύγεις εσύ, εμένα και τη μητέρα σου ποιος θα μας προσέξει;».

Βλέπουμε λοιπόν ότι άλλες αγωνίες έχει η «σιωπηρή πλειοψηφία» και άλλες οι «σοφοί» αυτής τη χώρας. Στο τέλος της τετραετίας ο κυρίαρχος λαός δίνει την ετυμηγορία του και αυτό είναι πολύ καθαρό στα μυαλά των πολιτικών. Ο μόνος πολιτικός που κατάλαβε τι ζητάει η «σιωπηρή πλειοψηφία» ήταν ο Α. Παπανδρέου και έμεινε στην ιστορία και στη διακυβέρνηση της χώρας για πάρα πολλά χρόνια με τη θρυλική εντολή στον υπουργό Οικονομικών «Τσοβόλα, δώσ' τα όλα».

* Ο Λ. Βλάχος είναι αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Φυσικής του ΑΠΘ (vlahos@astro.auth.gr, <http://www.astro.auth.gr/~vlahos>)

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ - 05/08/2006

↑ αρχή σελίδας

Copyright © 2006 X. Κ. Τεγόπουλος Εκδόσεις Α.Ε.